

3.6.3.2 De rechtsvorming door de inspecteur

Indien de bezwaarfase de laatste fase is waarin een geschil wordt beslecht, dan moet in deze fase het recht veelal worden gevonden door de inspecteur. De belastingbetaler legt zich meestal neer bij de wijze waarop de inspecteur het recht vormt.⁶⁴⁸ Van de belastingbetaler die aandacht wil vragen voor de wijze waarop hij het recht ziet, zullen de argumenten ten minste moeten opwegen tegen die van de inspecteur. Daarom moet de belastingbetaler over een zekere deskundigheid (kunnen) beschikken. Indien de belastingbetaler zich neerlegt bij de argumenten van de inspecteur, dan is het van belang dat hij diens argumenten in zijn eigen rechtsgevoel kan accepteren. Alleen dan zal hij de oplossing van het geschil als rechtvaardig beschouwen. Is daar geen sprake van dan zal hij zich wellicht overgeleverd voelen aan de inspecteur.⁶⁴⁹

3.6.3.3 Het voorkomen van misverstanden

Een goed verloopende communicatie is ook van belang ter voorkoming van misverstanden, zoals over de oorzaak van een te lage belastingafdracht. Niet altijd is ontduikingsgedrag daarvan de oorzaak. Ook gewoon menselijk falen, zoals fiscale ondeskundigheid of een andere (verkeerde) interpretatie van de fiscale wetgeving, kan daaraan ten grondslag liggen.^{650 651}

Toch kan gewoon menselijk falen leiden tot de vraag of en in hoeverre de belastingbetaler schuld heeft aan een te lage belastingafdracht, of hij daarmee aan belastingheffing heeft willen ontkomen e.q. die heeft willen ontduiken. Zowel de wetgever als de belastingdienst besteden immers veel aandacht aan de bestrijding van de fiscale fraude. Er bestaat het gevaar dat bij elke te lage belastingafdracht het vermoeden bestaat dat er sprake is van fraude. Daarvan kan de belastingbetaler die helemaal niet de bedoeling heeft om te frauderen de dupe worden. De te lage afdracht kan het gevolg zijn van het onvermogen om aan de verwachtingen van de wetgever en de belastingdienst te kunnen voldoen. Hij kan dan ten onrechte te maken krijgen met de maatregelen die de overheid neemt ter bestrijding van de fraude, zoals met boete- en strafsancities.⁶⁵²

⁶⁴⁸ Ch.J. Langereis[25]: "De bezwaarfase betekent in het merendeel van de gevallen waarin het geschil wordt bijgelegd, een eerste en laatste fase en in een relatief beperkt aantal gevallen een adequate voorbereiding op een erna volgende beroepsprocedure." (blz.40)

⁶⁴⁹ Ch.J. Langereis[1]: "Het lijkt waarschijnlijk dat de belastingplichtige die zijn bezwaarschrift ter inspectie heeft kunnen toelichten en tegenover zijn argumenten die van de administratie heeft vernomen, eerder de neiging zal vertonen met de opstelling van de fiscus mee te gaan. Evenzeer kan de inspecteur zich door de argumenten die belanghebbende in de bezwaarfase naar voren heeft gebracht, laten overtuigen. Vooral voor deze, vaak niet door deskundigen bijgestane, belanghebbenden kan de dialoog met de fiscus in de bezwaarfase van veel betekenis zijn." (blz.119)

⁶⁵⁰ W.J. van Bijsterveld[32,blz.6].

Zie hoofdstuk 2.6.

⁶⁵¹ Zie de hoofdstukken 2 en 4.

⁶⁵² Zie hoofdstuk 4.